

Asia: TEM/1399/03.01.01/2018

Työntekijästä johtuvat irtisanomisperusteet työnantajan työllistäessä alle 20 työntekijää

Yleiset huomiot

Yleisluontoiset huomiot

SAK kokkolanseudun paikallisjärjestö ry. ei kannusta hallitusta työllisyystoimenpiteisiin, jotka eivät lisää työllisyyttä, tai joista on lähes mahdotonta etukäteen tai jälkikäteen tutkimalla löytää vaikutuksia. Tämän vuoksi SAK kokkolan seudun paikallisjärjestö ry. vastustaa jyrkästi hallituksen aikeita heikentää työntekijän irtisanomissuojaa alle 20 henkilöä työllistävissä yrityksissä.

Koska lain valmistelussa ei ole toistaiseksi otettu huomioon palkansaajien näkökulmaa, on se lähtökohtaisesti epätasapainossa.

Jos irtisanomisperusteita aiotaan helpottaa, tulisi niitä toista kautta vaikeuttaa. TSL 12 luvun rangaistuskorvauksia tulisi moninkertaistaa jotta tasapaino säilyisi.

Lähtökohtaisesti henkilöön liittyviä irtisanomisperusteita heikennettäessä tulisi TSL 12 luvun rangaistuskorvausten kymmenkertaistua.

Jotta laki olisi mitenkään tasapainossa, tulisi työnantajat velvoittaa lakisääteisesti ilman erillistä pyyntöä maksamaan kaikkien työntekijöiden ammatilliset järjestömaksut kaikilla aloilla ensimmäisestä työpäivästä viimeiseen työpäivään, jotta edunvalvonnan toteutuminen olisi mahdollista, sekä mahdolliset väärinkäytökset pystyttäisi minimoimaan ja asiallinen valvonta toteuttamaan.

Ei ole olemassa mittaria tai tutkittua tietoa, jolla voitaisi etukäteen tai jälkikäteen todeta, että tämä tulee lisäämään tai lisäsi työllisyyttä.

Esitys asettaa ihmiset erilaiseen asemaan: 1. asuinsijaintinsa perusteella, sillä suurimmat yritykset sijaitsevat todennäköisesti kaupungeissa 2. iän perusteella, sillä kauan samalla paikkakunnalla asunut on jo löytänyt sieltä todennäköisesti ko. kokoluokan yrityksen ja mitä iäkkäämpi henkilö on niin sitä vaikeampi on siirtyä parempien työehtojen perässä isoon työpaikkaan, nuorilla tämä

mahdollisuus teoriassa on 3. yhteiskunnallinen eriarvoisuus suurien ja pienten yritysten ihmisten välillä vähentää yhteiskunnallisen demokratian tunnetta, kun todellisuudessa kyse voi olla tuurista tai perhesuhteista, minkälaiseen yritykseen sattuu pääsemään töihin 4. Tämä heikentää isojen yritysten kilpailuasetelmaa pieniin yrityksiin nähden ja kannustaa suuria yrityksiä pilkkomaan toimintojaan pienempiin kokonaisuuksiin, jotta heilläkin olisi mahdollisuus kilpailla huonommilla työehdoilla. Tämä loisi ylimääräistä yritysbyrokratiaa ja tehottomuutta, joka puolestaan heikentäisi Suomalaisten työpaikkojen kilpailukykyä muihin maihin nähden, joissa keskitytään innovoimaan uutta ja katsomaan eteenpäin suurissa kokonaisuuksissa 5. esitys todennäköisesti heikentää pienten yritysten työilmapiiriä, koska irtisanominen voi olla mitäänsanomattomien asioiden varassa. Tämä puolestaan johtaa työpahoinvointiin, jonka kustannukset Suomessa ovat jo nyt usean miljardin luokkaa 6. Ihmiset eivät koskaan ole syntyvänsä jälkeen täysin yhdenvertaisessa asemassa tässä yhteiskunnassa. Tähän vaikuttaa mm. perhe ja asuinpaikkakunta. Kaikille tulee tarjota yhteiskunnassa mahdollisimman yhdenvertaiset mahdollisuudet onnistua. Esitys on epätasapainossa yhteisten mahdollisuuksien toteutumisen kannalta, koska kolmasosa palkansaajista työskentelee alle 20 hengen yrityksissä. 7. Esityksessä ei oteta minkäänlaista kantaa siihen, minkälaista kuormaa lain säätämisestä aiheutuu oikeuslaitokselle, joka viimekädessä vetää viivan siihen miten ihmisiä saa kohdella. Eri alueiden

Emme hyväksy vastakkainasettelua lisäävää lainsäätämistä, jossa syyllistetään vuorotellen tulevat, entiset tai nykyiset palkansaajat. Olemme menettämässä yhteiskunnallisen luottamuksen ja sopimisen ilmapiirin Sipilän hallituksen toimien johdosta. Kolmikannasta onkin tullut kaksikanta, kun hallituksen esitykset myötäilevät työnantajajärjestöjen poliittisia tahtotiloja.

Tällä esityksellä yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja oikeuksien toteutuminen ei toteudu.

Esityksen vaikutusarviointiin liittyvät huomiot

Vaikutusarvioinnin pohdinta kansainväisiä sopimuksia koskien saa miettimään, että säädämmekö me tässä maassa todellakin niin huonosti ihmisiä koskevia lakeja, että joudumme näin tarkasti miettimään tulkintarajoja niiden ja kansallisen lainsäädännön välillä. Tämä on länsimaiselle sivistysvaltiolle häpeän paikka, sillä kansainväliset ihmisoikeuksia koskevat sopimukset ovat todellakin minimitaso sille, miten ihmisiä saa kohdella. Palkansaajien oikeuksista keskusteltaessa on kyse ihmisoikeuksista, ja näissä asioissa potentiaalinen maineen menetyksen soisi painavan vaakakupissa enemmän, kuin poliittisen ideologian toteuttamisen.

Vaikutusarvioinnissa ei tule esille mitään sellaista, joka kannustaisi muuttamaan lakia esitetyllä tavalla.

Säännöskohtaiset huomiot

TSL 7 luvun 2 §:n 1 momentti (Työntekijän henkilöön liittyvät irtisanomisperusteet)

-

TSL 7 luvun 2 §:n 4 momentti (Työnantajalle säädetty muun työn tarjoamisvelvollisuus)

Muut huomiot

Suhde työehtosopimusmääräyksiin

Suomessa ja muissa Pohjoismaissa työelämään liittyvän sääntelyn kehittämisessä ja työlainsäädännön muutoksissa niin työntekijä- kuin työnantajajärjestöilläkin on ollut perinteisesti mahdollisuus vaikuttaa lakiesityksiin. Näin lait ovat toteutuessaan ja tullessaan osaksi työpaikkojen arkea edustaneet laajaa yhteisymmärrystä.

SAK kokkolanseudun paikallisjärjestö ry. vaatii, että myös irtisanomissuojan muutosten osalta jatketaan tällaista valmistelukulttuuria ja hallitus luopuu esityksestään heikentää työntekijän irtisanomissuojaa.

Mikäli lakiesitys etenee eduskuntaan, aiomme auttaa jäsenosastojamme puolustamaan työssäkävien jäsentensä oikeuksia, sekä vaatia lakihankkeen perumista.

Tämän teemme sen vuoksi, koska jos tämä etenee laiksi saakka, ei siitä voida millään tehdä yksiselitteistä, vaan tulkintaa joudutaan hakemaan oikeusasteiden tulkintojen kautta. Näemme, että tämä tulisi lisäämään turhia oikeudenkäyntejä sekä kuormittamaan oikeuslaitosta, ja kaiken tämän yhteiskunnallinen vaikutus on tämän johdosta todennäköisen nollan sijasta negatiivisen puolella.

Partanen Petri
SAK kokkolanseudun paikallisjärjestö ry.